

SELETUSKIRI

maeluministri määruse „Põllumajandusministri 20. aprilli 2006. a määruse nr 48 „Tootmiskatse tegemiseks lubatud seemne ja seemnekartuli koguste piirmäärad” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määrus „Põllumajandusministri 20. aprilli 2006. a määruse nr 48 „Tootmiskatse tegemiseks lubatud seemne ja seemnekartuli koguste piirmäärad” muutmise” kehtestatakse taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse § 32 lõike 4 alusel.

Määruse eelnõuga muudetakse tootmiskatse tegemiseks lubatud seemne ja seemnekartuli koguste piirmäärasid vastavalt 2019. aasta statistikaandmetele.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi taimetervise osakonna peaspetsialist Vahur Mõttus (625 6138, vahur.mottus@agri.ee). Eelnõule on juriidilise ekspertiisi teinud Maaeluministeeriumi õigusosakonna nõunik Mari-Liis Kivipõld (625 6283, mari-liis.kivipold@agri.ee) ning keeleliselt toimetab eelnõu sama osakonna peaspetsialist Leeni Kohal (625 6165, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eestis põllukultuuri sordi sordilehte võtmise taotluse või Eestis või teises liikmesriigis köögiviljakultuuri sordi sordilehte võtmise taotluse esitanud isik võib Põllumajandusameti loal teha sordi viljelusväärtuse kindlakstegemiseks tootmistingimustes tootmiskatse. Tootmiskatse tegemiseks lubatud põllukultuuride seemne ja seemnekartuli kogus arvutatakse välja liikmesriigis ühe aasta jooksul kasutatavate koguste alusel liikide kaupa.

Tootmiskatse tegemiseks lubatud seemne ja seemnekartuli koguste muudetud piirmäärad, tuginedes Statistikaameti andmetele 2019. aasta põllukultuuride külvipindade kohta, on esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Lubatud kogused 2020. a

	Külvinorm kg/ha	Külvipind 2019 ha	Kokku seemnekasutus 2019 kg	%	Tootmiskatseks lubatud kogus 2020 kg	Kogus ümbärvestatud pinnaks 2020 ha
Kaer	160	37 276	5 964 160	0,3	17 892	112
Oder	200	123 410	24 682 000	0,3	74 046	370
Rukis	170	28 884	4 910 280	0,1	4910	29
Nisu	225	282 427	63 546 075	0,3	190 638	847
Raps	10	72 351	723 510	0,1	724	72
Kartul	2500	5 337	13 342 500	0,1	13 343	5

Tabelis esitatud andmete saamise arvutuskäik kaera näitel on järgmine. Statistikaameti andmetel oli kaera külvipind 2019. aastal 37 276 hektarit. Kaera külvinorm on 160 kilogrammi hektari kohta. Kehtivas määruses kasutatavad külvinormid on aastast 2006 ja on saadud huvirühmade kaasamise tulemusena. Kaera külvipinna ja külvinormi korrutisena on saadud kogu kaera seemnekasutus 2019. aastal ehk 5 964 160 kilogrammi. Komisjoni otsuse 2004/842/EL artikli 7

kohaselt on tootmiskatse tegemiseks lubatud kogus kaera puhul 0,3% kaera seemnekasutusest. 0,3% kogu kaera seemnekasutusest ehk 5 964 160 kilogrammist on 17 892 kilogrammi.

Komisjoni otsuse 2004/842/EL kohaselt lubatakse juhul, kui nendest kogustest siiski ei piisa, et külvata täis 10 hektarit liikmesriigis, mille jaoks seeme on ette nähtud, kasutada kõnealuse maa-ala külvamiseks selleks vajalikku kogust. Nimetatud sätet on kohaldatud kartuli puhul. Kartuli puhul on arvutuste kohaselt tootmiskatse tegemiseks lubatud kogus 13 343 kilogrammi, mis on väiksem kui 10 hektari külvamiseks vajalik kogus. Kartuli puhul on 10 hektari külvamiseks vajalik kogus 25 000 kilogrammi ehk külvinorm 2500 kilogrammi tuleb korrutada 10 hektariga.

Eelnõuga muudetakse tootmiskatse tegemiseks lubatud piirmäärade koguseid vastavalt 2019. aasta statistikaandmetele järgmiselt: hariliku kaera (*Avena sativa* L.) seemne koguse piirmäär on 17 892 kilogrammi, hariliku nisu (*Triticum aestivum* L. *emend.* Fiori et Paol.) seemne koguse piirmäär on 190 638 kilogrammi, hariliku odra (*Hordeum vulgare* L.) seemne koguse piirmäär on 74 046 kilogrammi, hariliku rukki (*Secale cereale* L.) seemne koguse piirmäär on 4910 kilogrammi, seemnekartuli (*Solanum tuberosum* L.) koguse piirmäär on 25 000 kilogrammi ning rapsiseemne (*Brassica napus* L. (partim)) koguse piirmäär on 724 kilogrammi. Ainsana ei muutunud kartuli koguse piirmäär.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu vastab komisjoni 1. detsembri 2004. a otsuse 2004/842/EÜ rakenduseeskirjade kohta, mille alusel liikmesriigid võivad lubada turule viia nende sortide seemneid, mille kohta on esitatud taotlus riiklikku põllumajandustaimesortide või köögiviljasortide kataloogi kandmiseks (ELT L 362, 09.12.2004, lk 21–27), nõuetele.

4. Määruse mõjud

Määrus mõjutab otseselt Eestis põllukultuuri sordi sordilehte võtmise taotluse või Eestis või teises liikmesriigis köögiviljakultuuri sordi sordilehte võtmise taotluse esitanud isikuid, kes soovivad Põllumajandusameti loal teha seemne ja seemnekartuliga tootmiskatseid.

Tootmiskatse tegemiseks lubatud seemne ja seemnekartuli koguste piirmäärade muutmine 2020. aastal on seotud 2019. aasta põllukultuuride külvipindadega Eestis. Tabelis 2 kajastuvad muudatused piirmäärade kogustes võrreldes eelmise aastaga.

Tabel 2. Lubatud koguste võrdlus

	Tootmiskatseks lubatud kogus 2019. aastal kg	Tootmiskatseks lubatud kogus 2020. aastal kg	Vahe kg
Kaer	19 094	17 892	-1202
Oder	78 444	74 046	-4398
Rukis	1841	4910	3069
Nisu	104 288	190 638	86 350
Raps	727	724	-3
Kartul	13 015	13 343	328

Analüüsitabelist nähtub, et 2020. aastal tootmiskatse tegemiseks lubatud piirmäär kogus liigiti vähenes kaera puhul 1202 kilogrammi, odra puhul 4398 kilogrammi ja rapsi puhul 3 kilogrammi. Samas suurenes kogus rukki puhul 3069 kilogrammi ja nisu puhul 86 350 kilogrammi. Nimetatud

muudatustega piirmäärades ei kaasne 2020. aastal negatiivset mõju isikutele, kes soovivad Põllumajandusameti loal teha seemne ja seemnekartuliga tootmiskatseid, sest piirmäärade muutused ei ole suured.

Määruse mõjude hindamisse ei ole kaasatud tootmiskatse tegijaid, keda kehtestatud piirmäärad mõjutavad, sest piirmäärade muutus ja seega ka mõju tootmiskatse tegijale on väike. Määruse mõju keskkonnale, tasuvusele, majandusele, regionaalarengule ja sisejulgeolekule on väike ning kaudne.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulutusi riigieelarvest, samuti ei kaasne määruse rakendamisega tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu väljatöötamisse ei ole kaasatud huvirühmi ja eelnõu ei esitata avalikule konsultatsioonile. Määruse eelnõu esitatakse arvamuse esitamiseks Põllumajandusametile ning kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile eelnõude infosüsteemi EIS kaudu.